

ทะเบียนวิจัยเลขที่	41 42 03 12 831 59 01 03 11		
ชื่อโครงการ	การจัดการชุดดินลำปาง (กลุ่มชุดดินที่ 16) เพื่อปลูกข้าวในจังหวัดกำแพงเพชร		
กลุ่มชุดดินที่	16 ชุดดิน ลำปาง (Lumpang)		
ผู้ร่วมดำเนินการ	นายทวี รัตนรัตน์	Mr.Tawee	Ratanarat
	นายชัยวัฒน์ สุภเสวตสรรค	Mr.Chaiwat	Sursvertson
	นายวัชรเวง สิงห์โตทอง	Mr.Watchara	Singtotong

บทคัดย่อ

การจัดการชุดดินลำปาง (กลุ่มชุดดินที่ 16) เพื่อปลูกข้าวในจังหวัดกำแพงเพชร ดำเนินการวิจัยทดสอบระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 ณ พื้นที่เกษตรกรรม บ.หนองกระทิง ต.โค้งไผ่ อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร ลักษณะของดินเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง หน้าดินมีปัญหาแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีน้ำแช่ขังนาน 4-5 เดือน โดยวางแผนการทดลองแบบ Observation Trial มี 5 คำรับการทดลอง

ผลการศึกษา 2 ปี ปรากฏว่า แปลงเปรียบเทียบซึ่งไม่มีการปรับปรุงบำรุงดินให้ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวชัชนาท 1 ต่ำสุด 631.1 กก./ไร่ ส่วนแปลงปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตราสูง 80 กก./ไร่ ให้ผลผลิตสูงสุด 874.4 กก./ไร่ (เพิ่มขึ้น 38.5%) ส่วนวิธีการที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยรองลงมาคือ การปลูกใส่นอพรักัน อัตรา 5 กก./ไร่ ไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินแล้วปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ย 16-16-8 อัตรา 40 กก./ไร่ และร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตรา 20 กก./ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ยของข้าว 782.3 และ 702.8 กก./ไร่ ตามลำดับ (เพิ่มขึ้น 23.9%และ11.36% ตามลำดับ) ส่วนวิธีการปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตราแนะนำ 40 กก./ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 691.2 กก./ไร่ (เพิ่มขึ้น 9.9%)

เมื่อพิจารณาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยนำค่าใช้จ่ายผันแปรที่เพิ่มขึ้นจากการจัดการดินวิธีต่าง ๆ โดยไม่ได้รวมถึงปัจจัยที่เกิดจากค่าแรงงานและปัจจัยคงที่มาประเมิน พบว่ารายได้สุทธิเพิ่มจากการปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตรา 80 กก./ไร่ ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดนั้นคุ้มค่ากับการลงทุน ส่วนการปลูกใส่นอพรักันเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดในดินชุดนี้ต้องมีปัจจัยการลงทุนผันแปรที่เพิ่มขึ้นคือ ค่าเตรียมดินไถกลบและค่าเมล็ดพันธุ์ ซึ่งยังให้ผลผลิตไม่คุ้มค่ากับการลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ ที่ศึกษา